



Partij voor  
de Dieren



## Actuele Motie

## Agendapunt 18

De raad van de gemeente Tilburg in vergadering bijeen op 19 december 2022

### Titel: Verbreek de stedenbanden met China

#### Constateert dat:

- Tilburg drie stedenbanden heeft, waarvan twee met China, te weten Changzhou (sinds 1997) en Chengdu (sinds 2016);
- de gemeente en haar bestuurders in deze verbanden een actieve rol spelen door de organisatie van en aanwezigheid bij met name economisch gerichte (handels-)missies naar/van genoemde steden in/met Tilburg;
- op 8 maart 2021 in deze gemeenteraad een motie is aangenomen met betrekking tot "Mensenrechten en eerlijke handel centraal in relaties met China" en op 21 september 2021 het College een raadsbrief over dit onderwerp heeft gestuurd en er sindsdien veel nieuwe ontwikkelingen zijn rondom China;
- een recent rapport van Instituut Clingendael van januari 2022 laat zien dat stedenbanden met name worden ingezet voor geopolitieke en strategische doelen ten behoeve van de Volksrepubliek China<sup>i</sup>;
- in april van dit jaar de Nederlandse gemeenten met een stedenband met China hebben aangegeven in het kader van vijftigjarige diplomatieke band met China niks te willen organiseren<sup>ii</sup>;
- op 28 november 2022 de inlichtingendiensten hebben geconstateerd dat 'landen als Rusland en China steeds meer de veiligheid van Nederland bedreigen' en China gezien wordt als 'grootste bedreiging voor de Nederlandse kennisveiligheid'<sup>iii</sup>;

#### Overwegende dat:

- meer dan een miljoen Oeigoerse en andere (moslim en christen)-minderheden in China door de CCP gevangen zijn in strafkampen, en vaak onder dwang economische activiteiten moeten ondernemen.<sup>iv</sup> De Tweede Kamer, net als onder andere de parlementen van Frankrijk, België en Litouwen, heeft geoordeeld dat wat er met de Oeigoerse bevolking gebeurt genocide aan de hand van de CCP is.<sup>v</sup> Dat er daarbij op grote schaal sprake is van controleren, indoctrineren, assimileren, martelen, hersenspoelen en steriliseren van Oeigoeren en andere minderheden;
- van de minimaal 80.000 verplaatste Oeigoerse dwangarbeiders het mogelijk is dat zij ook in de regio van de stedenbanden gedwongen economische activiteiten ondernemen. Daar in heel China er sprake is van gedwongen arbeid bij fabrieken en leveranciers;<sup>vi</sup>
- er door de Verenigde Naties ondersteund bewijs is dat mensenrechten op grote schaal worden geschonden<sup>vii</sup>, onder andere door marteling, uithongering en gedwongen sterilisatie;<sup>viiiixxi</sup> Journalisten steeds meer worden tegengewerkt<sup>xii</sup>;
- het kabinetsbeleid ten aanzien van China is opgenomen in het beleidskader 'Nederland-China: een nieuwe balans'. Diverse landelijke partijen, waaronder VVD<sup>xiii</sup>, D66<sup>xiv</sup>, GroenLinks en de PvdA een steeds meer kritische houding aannemen en om stevigere actie richting China vragen;

- de buitenlandbetrekkingen met China ook in andere kwesties steeds meer schuren, zoals in de oorlog tussen Rusland en Oekraïne, in de beperkingen in Hong Kong en in de houding tegen de staat Taiwan;
- ook TiU de contacten met China zegt te willen heroverwegen;<sup>xv</sup>
- de gemeente Arnhem na een motie uit de gemeenteraad de stedenband met de Chinese stad Wuhan op 21 juli 2021 heeft verbroken en de provincie Noord-Holland in juli 2022 met de Chinese provincie Shandong;
- in de provincie Noord-Brabant de gemeenteraad van Eindhoven op 29 november 2022 de vriendschapsband met Ninjang heeft verbroken en de gemeenteraad van Den Bosch op 2 december 2022 reeds unaniem heeft uitgesproken hetzelfde te gaan doen met de stedenband met Wuxi;<sup>xvixviixviii</sup>
- ook in Midden-Brabant Oeigoeren woonachtig zijn en zij zelfs in Nederland niet volledig veilig zijn;<sup>xix</sup>
- het immoreel is om een stedenband te hebben met een stad waarvan de (landelijke) overheid genocide op minderheden pleegt;<sup>xxxxixxii</sup>
- het akkoord Meer voor Elkaar op pagina 3 spreekt van “Wij geloven in mensen, hun vrijheid en hun verantwoordelijkheid voor zichzelf en voor anderen” en op pagina 22 van “Iedereen is welkom in de gemeente Tilburg om te wonen, te werken, te leren en te leven. We streven naar een inclusieve stad, waarin iedereen meedoet en iedereen de vrijheid heeft om zelf vorm te geven aan de toekomst. We staan voor gelijke kansen, ongeacht opleidingsniveau, achtergrond, leeftijd, geloofsuiting, geaardheid of eventuele beperking. Tilburg moet van en voor iedereen zijn.”
- het stoppen van de stedenbanden een signaal afgeeft wat de waarden van Tilburg zijn en daar concreet invulling aan geeft.

### **Draagt het college op**

- de stedenbanden met de Chinese steden Changzhou en Chengdu per direct te verbreken

En gaat over tot de orde van de dag.

### **Namens**

PvdA - Stefan Jansen

GroenLinks – Ron Antens

Partij voor de Dieren – Anne-Miep Vlasveld

Voor Tilburg – Ivan Otten

D66 – Julian Zieleman

---

<sup>i</sup> <https://www.clingendael.org/pub/2022/vriendschap-winnen/>

<sup>ii</sup> [https://www.binnenlandsbestuur.nl/bestuur-en-organisatie/veen-gouden-feest-gemeenten-met-chinese-zustersteden?tid=TIDP2281055XC8AF09B9853C4CB1A8D0A9C102D4D6E4YI5&utm\\_campaign=BB\\_NB\\_BESTUU&utm\\_medium=email&utm\\_source=binnenlandsbestuur](https://www.binnenlandsbestuur.nl/bestuur-en-organisatie/veen-gouden-feest-gemeenten-met-chinese-zustersteden?tid=TIDP2281055XC8AF09B9853C4CB1A8D0A9C102D4D6E4YI5&utm_campaign=BB_NB_BESTUU&utm_medium=email&utm_source=binnenlandsbestuur)

<sup>iii</sup> <https://nos.nl/artikel/2454278-dreiging-rusland-en-china-neemt-toe-in-nederland>

<sup>iv</sup> [Uyghurs for sale | Australian Strategic Policy Institute | ASPI](#)

<sup>v</sup> [Meerderheid Tweede Kamer vindt dat China genocide op Oeigoeren pleegt | Politiek | NU.nl](#)

<sup>vi</sup> [Uyghurs for sale | Australian Strategic Policy Institute | ASPI](#)

<sup>vii</sup> [China Suppression Of Uighur Minorities Meets U.N. Definition Of Genocide, Report Says : NPR](#)

<sup>viii</sup> [Torture inflicted on Uyghurs in Xinjiang revealed by Chinese detective in exile | CNN](#)

- 
- ix [Data leak reveals how China 'brainwashes' Uighurs in prison camps - BBC News](#)
- x [Thousands of detained Uyghurs pictured in leaked Xinjiang police files | Uyghurs | The Guardian](#)
- xi [China: Draconian repression of Muslims in Xinjiang amounts to crimes against humanity - Amnesty International](#)
- xii <https://www.nporadio1.nl/nieuws/buitenland/23113994-ab08-4105-9d5b-91212ad7b5e3/journalisten-woorden-steeds-meer-tegengewerkt-in-china>
- xiii De VVD wil dat China op de lijst van 'statelijke bedreigingen' wordt geplaatst:  
<https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/kamerstukken/2022/11/29/antwoorden-op-kamervragen-over-chinese-investeringen-in-nederlandse-bedrijven/antwoorden-op-kamervragen-over-chinese-investeringen-in-nederlandse-bedrijven.pdf>
- xiv D66-Kamerlid Sjoerd Sjoerdsma heeft november 2022 voor een strenger China-beleid gepleit:  
<https://nos.nl/artikel/2450975-sjoerdsma-d66-strengere-sancties-china-moeten-invasie-taiwan-voorkomen>
- xv <https://www.bd.nl/opinie/wim-van-de-donk-heroverweeg-de-contacten-met-china~a3bf7600/>
- xvi [https://www.binnenlandsbestuur.nl/bestuur-en-organisatie/noord-holland-stopt-banden-met-chinese-provincie?tid=TIDP2664088XC11EBD8E83614C708EB3FFE2955F16FEYI5&utm\\_campaign=BB\\_NB\\_Wekelijks&utm\\_medium=email&utm\\_source=binnenlandsbestuur](https://www.binnenlandsbestuur.nl/bestuur-en-organisatie/noord-holland-stopt-banden-met-chinese-provincie?tid=TIDP2664088XC11EBD8E83614C708EB3FFE2955F16FEYI5&utm_campaign=BB_NB_Wekelijks&utm_medium=email&utm_source=binnenlandsbestuur)
- xvii <https://www.ed.nl/eindhoven/eindhoven-verbreekt-jarenlange-vriendschapsband-met-chinese-stad-nanjing~abe39fcc/>
- xviii <https://www.ed.nl/den-bosch/den-bosch-wil-vriendschapsband-met-chinese-stad-wuxi-verbreken~af4d8786/>
- xix <https://www.amnesty.nl/actueel/oeigoeren-zijn-nergens-veilig-zelfs-niet-in-nederland>
- xx [UNPO: Uyghur Genocide : UN Publish Report on Situation of Human Rights in Xinjiang/East Turkestan, confirming Crimes Against Humanity](#)
- xxi [Uyghur Genocide | USCIRF](#)
- xxii [Uyghurs: UK lawmakers declare China's treatment is genocide | CNN](#)